

**Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja
yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen 1.6.2023 alkaen**
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 05.10.2023

Dnro
258/00.01.01.01/2022

Päätös	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsi tiedokseen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen Hartolan kunnan varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 annetun velvoitteen mukaisesti.
Esittelijä	rehtori, Tiina Kotila-Paaso, puh. 044 743 2369 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta merkitsee tiedokseen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen Hartolan kunnan varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 annetun velvoitteen mukaisesti.
Valmistelija / lisätietojen antaja	varhaiskasvatuspäällikkö, Kirta Väisänen, puh. 044 743 2308 etunimi.sukunimi(at)hartola.fi
Asian valmistelu	<p>Tasa-arvolain (609/1986) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014). muutokset astuivat voimaan 1.6.2023 lähtien. Velvoite laatia toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laajeni varhaiskasvatukseen. Tasa-arvosuunnitelman prosessin täytyy olla käynnissä 1.6.2023 alkaen. Yhdenvertaisuussuunnitelmalla on siirtymäaika, ja suunnitelman on oltava valmiina 1.6.2025. Velvoitteet koskevat varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatuksen järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien järjestämää varhaiskasvatusta sekä varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestettävää esiopetusta.</p> <p>Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, koulutusta ja opetusta koskevat yleiset tasa-arvon edistämissäännökset ulotetaan koskemaan myös varhaiskasvatusta. Tasa-arvolain muutoksen tavoitteena on sukupuolten tasa-arvon edistäminen sekä sukupuoleen ja sukupuolen moninaisuuteen liittyvän syrjinnän ennaltaehkäisy varhaiskasvatuksessa. Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen aloitettiin Hartolan varhaiskasvatuksessa helmikuussa 2023. Suunnitelma on työkalu käytännön toiminnan tueksi varhaiskasvatuksen arkeen. Sen avulla varmistetaan, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä tehdään arjessa järjestelmällisesti. Kehitettävät teemat, tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet löytyvät jatkuvan arvioinnin ja arvokeskustelun kautta. Lähtökohtana on lapsen edun toteutuminen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinnassa ja sen sisällössä kiinnitetään huomiota lasten oikeuteen vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Lapsilla on mahdollisuus osallistua suunnitelman laatimiseen lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen. Kyse on ennen kaikkea</p>

toimintatapojen jatkuvasta arvioinnista, huomioimisesta ja mahdollisten muutostarpeiden toteuttamisesta arkitilanteissa sekä sukupuolitietoisista toimintatavoista. Toimenpiteillä tavoitellaan muutoksia varhaiskasvatuksen parissa työskentelevien aikuisten toimintaan. Suunnitelmallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on tärkeää varhaiskasvatuksessa, koska lapset omaksuvat jo varhain sukupuoliin liitetyn roolijaon. Siihen liittyy muun muassa, mitä odotuksia eri sukupuoliin kohdistetaan.

Velvoite laatia toimipaikkakohtainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee päiväkotitoimintaa. Hartolan kunnan ryhmäperhepäivähoito on myös tärkeää ja luontevaa osallistaa toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman luomiseen. Myös huoltajien näkemykset huomioidaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee päivittää vuoden tai vähintään kolmen vuoden välein. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tullaan sisällyttämään osaksi Hartolan kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa.

Lisää tietoa:

* <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/toiminnallinen-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnitelma>

*

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/varhaiskasvatus/varhaiskasvatuksen-tueksi/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-varhaiskasvatuksessa-ja-esiopetuksessa>

Tämä opas kannustaa pohtimaan arvoja ja asenteita, jotka vaikuttavat omaan ja työyhteisön toimintaan sekä tunnistamaan ja purkamaan eriarvoistavia käytänteitä, jotka ovat esteenä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiselle. Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvä työ on jatkuva prosessi ja kytkeytyy muuhun pedagogiseen suunnitteluun.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto